

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 654)
retlige og indre anliggender ministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg og deres
stedfortrædere

Bilag Journalnummer

Kontor

1 400.C.2-0

EU-sekr.

1. marts 2000

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Justitsministeriets orienteringsnotat om de større, væsentlige EU-sager på Justitsministeriets område, der må forventes at komme op under det portugisiske formandskab (1. halvår) af 2000.

Orienteringsnotat om de større, væsentlige EU-sager på Justitsministeriets område, der må forventes at komme op under det portugisiske formandskab (1. halvår af 2000)

Forbrugerbeskyttelse

1. Direktivforslag om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler vedrørende fjernsalg af finansielle tjenesteydelser

Kommissionen har den 14. oktober 1998 fremsat et direktivforslag om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser (KOM (1998) 468 endelig udgave). Det er hensigten, at forslaget skal supplere det "generelle" direktiv om forbrugerbeskyttelse ved fjernsalg, som ikke gælder finansielle tjenesteydelser.

Kommissionen har fremlagt et ændret forslag (KOM(1999) 385 endelig udgave), som har været drøftet på en række møder i Rådets arbejdsgruppe.

I modsætning til det "generelle" fjernsalgsdirektiv indeholder Kommissionens ændrede forslag ikke en generel minimumsklausul, hvorefter medlemslandene kan gennemføre eller opretholde strengere bestemmelser med henblik på beskyttelse af forbrugerne.

Under det finske formandskab er forhandlingerne for de fleste landes vedkommende imidlertid foregået med udgangspunkt i, at direktivet udformes som et minimumsdirektiv.

På rådsmøderne den 8. november 1999 og 7. december 1999 (henholdsvis forbruger og indre marked) var der en drøftelse om nogle hovedspørgsmål navnlig spørgsmålet om harmoniseringsgraden.

Det forventes, at det portugisiske formandskab vil arbejde videre med forslaget for at finde en løsning på de udestående spørgsmål.

Forslaget er sat på den foreløbige dagsorden for rådsmødet (forbruger) den 13. april 2000 med henblik på orientering om status.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 30. oktober 1998, den 8. april 1999 og den 3. december 1999. Sagen har endvidere været forelagt Europaudvalget med henblik på forhandlingsoplæg den 5. november 1999.

Aktuelle notater er fremsendt til Europaudvalget den 23. oktober 1998, 31. marts 1999, 1. og 26. november 1999. Grundnotatet er fremsendt til Europaudvalget den 21. januar 1999.

Indre marked

2. Direktivforslag om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner

Kommissionen vedtog den 12. maj 1995 en henstilling om betalingsfrister i handelsforhold. Henstillingens formål var at tilskynde til retlige og praktiske foranstaltninger, der kunne fremme overholdelsen af de kontraktfastsatte betalingsfrister

mellem erhvervsvirksomheder samt sikre betalingsdisciplinen hos udbydende offentlige myndigheder og offentlige virksomheder.

Den 17. juli 1997 afgav Kommissionen en rapport om betalingsforsinkelser i handelsforhold, hvoraf det fremgår, at henstillingen ikke har været tilstrækkelig til at få mindsket problemerne i forbindelse med for sen betaling.

Kommissionen fremsatte bl.a. på denne baggrund i april 1998 et forslag til direktiv om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner. Direktivforslaget tilsigter på en række forskellige måder at bekæmpe overskridelse af betalingsfrister mellem private virksomheder og mellem offentlige myndigheder og virksomheder.

Kommissionen præsenterede direktivforslaget på et råds-møde (industriministre) den 7. maj 1998.

Europa-Parlamentet vedtog den 17. september 1998 en udtalelse om direktivforslaget med 28 ændringsforslag til Kommissionens forslag.

Kommissionen fremsatte den 29. oktober 1998 et ændret forslag i lyset af Europa-Parlamentets ændringsforslag.

Forslaget blev drøftet på rådsmødet den 16. november 1998 (industri) og den 7. december 1998 (indre marked).

På rådsmødet (industri) den 29. april 1999 blev der opnået politisk enighed.

Europa-Parlamentet vedtog den 16. december 1999 en 2. udtalelse med 26 ændringsforslag til Rådets fælles holdning.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 30. april 1998, 27. november 1998 og 4. december 1998, samt den 22. april 1999 med henblik på forhandlingsoplæg.

Grundnotat er fremsendt til Europaudvalget den 22. juli 1998 og aktuelle notater er fremsendt den 22. april 1998, 9. november 1998, 20. november 1998, 1. december 1998 og den 21. april 1999.

Forslaget er sat på den foreløbige dagsorden for rådsmødet (industri) den 18. maj 2000 med henblik på redegørelse for status og eventuelt endelig vedtagelse.

3. Direktivforslag om ændring af hvidvaskdirektivet

Rådet vedtog den 10. juni 1991 direktiv 91/308/EØF om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge (hvidvaskdirektivet).

Det gældende hvidvaskdirektiv pålægger den finansielle sektor en række pligter med henblik på at få kendskab til og efterfølgende underrette politiet om transaktioner, der kan have tilknytning til hvidvaskning af penge.

Set i lyset af udviklingen i kriminaliteten siden 1991 har Europa-Parlamentet i to rapporter anmodet Kommissionen om at ajourføre og udvide hvidvaskdirektivet. Det Europæiske Råd har den 16.-17. juni 1997 godkendt en handlingsplan til bekæmpelse af organiseret kriminalitet, der bl.a. indeholder en henstilling om yderligere initiativer til bekæmpelse af hvidvaskning penge. Endvidere har der været afholdt en række møder i kontaktgruppen, der er nedsat i henhold til hvidvaskdirektivet.

På denne baggrund har Kommissionen den 14. juli 1999 fremsat forslag til ændring af hvidvaskdirektivet.

Forslaget indeholder bestemmelser, der udvider reglerne om, hvilken kriminalitet der er relevant i forbindelse med hvidvaskning. Det gældende direktiv indeholder alene en pligt til at indberette ved mistanke om hvidvaskning af udbytte fra narkotikakriminalitet, mens forslaget udvider indberetningspligten til også at omfatte kriminelle handlinger med forbindelse til organiseret kriminalitet samt svig, bestikkelse eller andre ulovlige handlinger vedrørende EU-midler.

Endvidere udvider forslaget kredsen af virksomheder og private, der omfattes af pligten til at foretage indberetning ved mistanke om hvidvaskning. Det gældende direktiv indeholder i princippet kun en indberetningspligt for den finansielle sektor. Med forslaget lægges der op til, at direktivet udvides til også at omfatte følgende erhvervsgrupper: revisorer og eksterne regnskabskyndige, ejendomsmæglere, advokater (dog kun for så vidt angår visse aktiviteter), forhandlere af meget værdifulde varer, pengetransportvirksomheder samt kasinoer.

Der foreligger endnu ikke udtalelser fra Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg eller Den Europæiske Centralbank vedrørende direktivforslaget.

Forslaget er endnu ikke sat på dagsordenen for rådsmøder.

4.Forslag til forordning om en fællesskabsordning for kontrol med udførslen af varer og teknologi med dobbelt anvendelse (Dual-use)

Kommissionen fremsatte i maj 1998 forslag til Rådets forordning om en fællesskabsordning for kontrol med udførslen af varer og teknologi med dobbelt anvendelse.

Den foreslåede forordning skal erstatte den eksisterende fællesskabsordning, der er fastlagt ved Rådets forordning (EF) nr. 3381/94 af 19. december 1994 (med senere ændringer) og Rådets afgørelse 94/942/FUSP af 19. december 1994 (med senere ændringer).

Den gældende fællesskabsordning er i dansk ret gennemført med hjemmel i lovebekendtgørelse nr. 93 af 6. februar 1995 om anvendelse af visse af De europæiske Fællesskabers retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande. Med hjemmel heri har Erhvervsministeriet endvidere udstedt bekendtgørelse nr. 468 af 13. juni 1995 om udførsel af varer, teknologier og knowhow med dobbelt anvendelse.

Den gældende fællesskabsordning vedrører primært kontrol med udførsel af varer med dobbelt anvendelse fra EU-lande til tredjelande. Ordningen giver imidlertid medlemsstaterne mulighed for i et vist omfang at stille krav om tilladelse til forsendelse af sådanne varer til andre medlemsstater.

I overensstemmelse hermed kontrollerer Danmark forsendelse af 30 varer med dobbelt anvendelse. Udførsel af disse varer kræver Justitsministeriets tilladelse efter § 6 i våbenloven.

Kommissionens forslag indebærer en yderligere harmonisering af det fælles system til kontrol af udførsel af produkter med dobbelt anvendelse. Endvidere indebærer forslaget en liberalisering af den interne fællesskabshandel med sådanne produkter. Hvis forslaget gennemføres i sin nuværende form, vil det for Danmarks vedkommende bl.a. betyde, at der alene kan foretages udførselskontrol i henhold til forordningen og ikke efter våbenloven.

Forslaget drøftes i Ad hoc-gruppen vedrørende Varer med dobbelt Anvendelse. Ad hoc-gruppen har afholdt en lang række møder, senest den 21. januar 2000.

Der er stor uenighed mellem medlemsstaterne om forslaget. Uenigheden angår i særdeleshed spørgsmålet om, i hvilket omfang den interne fællesskabshandel skal liberaliseres for så vidt angår krytteri-produkter.

Forslaget har endnu ikke været drøftet på rådsmøder.

Dyrebeskyttelse

5. Direktivforslag om konstruktion og typegodkendelse af motorkøretøjer til transport af visse dyr

Kommissionen har i juli 1997 fremsat et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om motorkøretøjer og påhængskøretøjer dertil til transport af visse dyr og om ændring af direktiv 70/156/EØF for så vidt angår typegodkendelse af motorkøretøjer og påhængskøretøjer dertil.

Forslaget indeholder tekniske forskrifter om bl.a. ventilation, gulvareal, på- og aflæsningsfaciliteter og materialevalg, og formålet er at sikre en bedre beskyttelse af dyr under transport. Endvidere foreslås der bestemte krav til typegodkendelse af sådanne køretøjer med henblik på en fakultativ harmonisering af disse regler indenfor EU.

Forslaget har endnu ikke været drøftet på rådsmøder. Grundnotat er fremsendt til Europaudvalget den 3. oktober 1997.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg har afgivet en kritisk udtalelse om direktivforslaget den 10. december 1997.

Europa-Parlamentet har godkendt forslaget med 24 ændringer den 16. juli 1998.

Kommissionen har fremsat et ændret direktivforslag den 4. marts 1999, hvori 9 af Europa-Parlamentets ændringsforslag er medtaget

Økonomigruppen (Motorkøretøjer) holdt møde den 21. juli 1999, hvor man fortsatte gennemgangen af det oprindelige forslag og drøftede Kommissionens ændringsforslag. Der er fortsat stor uenighed mellem medlemslandene om forslaget, og der har ikke været afholdt møder herom sidenhen.

Forslaget er endnu ikke sat på dagsordenen for rådsmøder.

Civilretligt samarbejde (retlige og indre anliggender)

6. Forslag til forordning om forkyndelse

Kommissionen har den 26. maj 1999 fremsat et forslag til Rådets direktiv (nu forordning) om forkyndelse i Den Europæiske Unions medlemsstater af retslige og udenretslige dokumenter i civile eller kommercielle anliggender.

Forordningen skal træde i stedet for konventionen af 26. maj 1997 om forkyndelse i Den Europæiske Unions medlemsstater af retslige og udenretslige dokumenter i civile eller kommercielle anliggender. Konventionen er ikke trådt i kraft og er ikke ratificeret af Danmark.

Forordningen har til formål at forbedre og fremskynde fremsendelsen mellem medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile eller kommercielle anliggender.

Efter artikel 1 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten.

Danmark deltager således ikke i afstemningen om forslaget, og såfremt forslaget vedtages, vil forordningen ikke gælde for Danmark.

Grundnotat er fremsendt til Europaudvalget og Retsudvalget den 1. juli 1999. Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 26. november 1999 med henblik på forhandlingsoplæg.

Der blev opnået politisk enighed om forslaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2.-3. december 1999. Ved samme lejlighed udtrykte Danmark ønske om at tilslutte sig den samme forordning ved en mellemstatslig aftale med Fællesskabet.

Formandskabet har tilkendegivet, at man forventer forslaget vedtaget i løbet af første halvdel af 2000.

7. Forslag til forordning om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af fremmede retsafgørelser (Bruxelles I)

Kommissionen har fremsat et forslag til Rådets forordning om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af fremmede retsafgørelser.

Forordningen skal træde i stedet for EF-domskonventionen af 27. september 1968 med senere ændringer (Bruxelles I-konventionen).

Forordningsforslaget bygger på det udkast til ændring af EF-domskonventionen, som blev godkendt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27.-28. maj 1999.

Efter artikel 1 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten.

Danmark deltager således ikke i afstemningen om forordningen, og såfremt forordningen vedtages, vil den ikke gælde for Danmark.

Grundnotat er fremsendt til Europaudvalget den 25. oktober 1999.

Formandskabet har tilkendegivet, at man ønsker at fremskynde og om muligt afslutte behandlingen af forslaget i 1. halvår 2000.

8. Forordningsforslag om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager samt i sager vedrørende forældremyndighed over fælles børn (Bruxelles II-forordningen)

Medlemsstaterne undertegnede i maj 1998 konventionen om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager (Bruxelles II-konventionen). Konventionen har til formål at indføre ensartede regler for kompetence i ægteskabssager samt sager om forældremyndighed over fælles børn, hvis spørgsmålet opstår i forbindelse med ægteskabssagen. Konventionen indeholder endvidere bestemmelser om anerkendelse af afgørelser truffet i sådanne sager og, for så vidt angår afgørelser om forældremyndighed, regler om fuldbyrdelse heraf.

Konventionen kan ses som en videreudvikling af Bruxelles konventionen af 27. september 1968 (EF-domskonventionen). EF-domskonventionen indeholder regler om kompetence i borgerlige sager samt anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser truffet i sådanne sager, men undtager bl.a. sager om fysiske personers retlige status. Bruxelles II-konventionen er opbygget på samme måde som EF-domskonventionen, og reglerne i de to konventioner stemmer overens på en lang række punkter.

Med Amsterdamtraktaten er det civilretlige samarbejde overført til søjle 1, og Kommissionen har på den baggrund den 7. juni 1999 fremsat et forslag til forordning, som skal træde i stedet for Bruxelles II-konventionen.

Forordningsforslaget er i al væsentlighed indholdsmæssigt identisk med Bruxelles II-konventionen. De tilpasninger, der er foretaget, skyldes, at der er tale om en fællesskabsretsakt og ikke en konvention.

Forordningsforslaget er fremsat i henhold til det nye afsnit IV i EF-traktaten. Efter protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, deltager Danmark derfor ikke i afstemningen om forordningsforslaget, og hvis forslaget vedtages, vil det ikke gælde for Danmark.

Forordningsforslaget forventes vedtaget af Rådet (retlige og indre anliggender) under det portugisiske formandskab.

Spørgsmålet om udstedelse af en fællesskabsretsakt til afløsning af Bruxelles II-konventionen har tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg til orientering forud for Rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27.-28. maj 1999.

Grundnotat om forordningsforslaget er den 6. august 1999 sendt til Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

9. Forslag til forordning om konkurs

I henhold til EF-Traktatens artikel 67, jf. artikel 65 fremsatte Tyskland og Finland den 26. maj 1999 et forslag til en forordning om konkurs.

Forslaget er i vid udstrækning identisk med et udkast til en EU-konvention om konkurs, der blev åbnet for undertegnelse i 1995. Ét medlemsland har imidlertid ikke villet undertegne konventionen, der derfor ikke har kunnet træde i kraft. Danmark undertegnede konventionen i 1995.

Forordningsforslaget regulerer de situationer, hvor en skyldner, der har aktiver i flere lande, går konkurs eller undergives visse andre insolvensbehandlinger. Forslaget indeholder regler om anerkendelse af konkursdekreter m.v. afsagt i andre medlemslande samt en række lovkonfliktregler.

Efter artikel 1 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten. Danmark deltager således ikke i beslutningen om eventuel vedtagelse af forslaget.

Tyskland og Finland præsenterede forslaget på rådsmødet den 27.-28. maj 1999 (retlige og indre anliggender).

Der blev opnået politisk enighed om forslaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2.-3. december 1999. Ved samme lejlighed udtrykte Danmark ønske om at tilslutte sig den samme forordning ved en mellemstatslig aftale med Fællesskabet.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 21. maj 1999 og den 26. november 1999 med henblik på forhandlingsoplæg.

Aktuelt notat er fremsendt til Europaudvalget den 7. maj 1999 og den 18. november 1999.

Indledning

Det portugisiske formandskab forventes at fortsætte arbejdet med henblik på gennemførelsen af handlingsplanen for et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der blev godkendt på Det Europæiske Råds møde i Wien i december måned 1998. Dette vil ske i overensstemmelse med de politiske målsætninger og prioriteter fastlagt i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. - 16. oktober 1999.

Kommissionen forventes i øvrigt at fremlægge et forslag om oprettelsen af en "resultattavle" for den rettidige gennemførelse af de politiske målsætninger og prioriteter indeholdt i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. - 16. oktober 1999. Et aktuelt notat om opfølgningen af Det Europæiske Råds møde i Tampere, herunder det forventede forslag om oprettelse af en "resultattavle", er senest oversendt til Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. december 1999.

Der vil under det portugisiske formandskab blive afholdt to rådsmøder (retlige og indre anliggender) med deltagelse af justits- og indenrigsministrene. Rådsmøderne afholdes henholdsvis den 27. marts og den 29. - 30. maj 2000. Herudover vil der blive afholdt et uformelt justits- og indenrigsministermøde den 3. - 4. marts 2000.

I forbindelse med rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27. marts 2000 er der forudset en åben debat om beskyttelsen af ofre i EU-landene. Debatten vil bl.a. tage udgangspunkt i Kommissionens meddelelse af 14. juli 1999 (KOM(1999)349) om ofre for kriminalitet i Den Europæiske Union.

10.Narkotika

Det forventes, at bekæmpelse af illegal narkotikahandel vil være et højt prioriteret emne under det portugisiske formandskab.

Den Europæiske Unions narkotikastrategi 2000 - 2004 blev vedtaget på rådsmødet (generelle anliggender) den 6. - 7. december 1999.

Udmøntningen af narkotikastrategien vil løbende finde sted inden for de næste fem år. Det forventes, at Kommissionen, Europa-Parlamentet og medlemslandene på den interinstitutionelle konference om narkotikabekæmpelse, der afholdes den 28. - 29. februar 2000, vil fastlægge rammerne for strategiens gennemførelse.

Rådsarbejdsgruppen vedrørende ulovlig narkotikahandel har allerede iværksat undersøgelse af, i hvilket omfang Internettet anvendes til formidling af oplysninger om fremstilling af narkotika samt til handel med narkotika, og hvorledes medlemslandene bør håndtere dette problem.

Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg er flere gange blevet orienteret om Den Europæiske Unions narkotikastrategi 2000 - 2004 senest forud for rådsmødet den 2. december 1999.

11.Terrorisme

Det portugisiske formandskab har tilkendegivet at ville fortsætte det arbejde, der i de senere år er udført i forbindelse med bekæmpelse af terrorisme, herunder den løbende vurdering af terrorismetruslen.

Derudover har formandskabet givet udtryk for, at man ønsker at videreføre initiativerne vedrørende bekæmpelse af finansiering af terroristgrupper samt at arbejde med fremmedhad og racisme samt terror på internettet.

12.Politisamarbejde

12.1. Udveksling af fingeraftryk og DNA-analyser

Det portugisiske formandskab forventes at fortsætte arbejdet med henblik på at lette udvekslingen af fingeraftryk og DNA-analyser mellem medlemslandene.

Der er i den forbindelse udarbejdet et udkast til rammeafgørelse om standardisering af de såkaldte DNA-markører, som indtil videre behandles på arbejdsgruppe-niveau.

12.2. Europæisk politiakademi

På mødet i Det Europæiske Råd i Tampere den 15. - 16. oktober 1999 blev det besluttet, at der skal etableres et fælles europæisk politiakademi, i første omgang bestående af et netværk af eksisterende politiskoler.

Formandskabet forventes at fortsætte arbejdet i rådsregi med de indledende undersøgelser af, hvorledes det nævnte netværk mest hensigtsmæssigt kan etableres. Kandidatlandenes deltagelse i det europæiske politiakademi forventes i den forbindelse at blive prioriteret højt.

I første omgang forventes den indledende undersøgelse afsluttet i februar måned 2000. Herefter vil formandskabet drøfte spørgsmålet med medlemslandene og formandskabet forventes herefter at gøre status på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27. marts 2000. Netværket af eksisterende politiskoler forventes at være operationelt senest den 1. januar 2001.

13.Europol

13.1. Fælles efterforskningshold

Det portugisiske formandskab forventes at fortsætte arbejdet med henblik på etableringen af fælles efterforskningshold. Det forventes desuden, at formandskabet vil gøre status for arbejdet med oprettelsen af fælles efterforskningshold på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 29. - 30. maj 2000.

Et notat om etablering af fælles efterforskningshold er oversendt til Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg i begyndelsen af januar måned 2000.

13.2. Videreudvikling af Europol

Formandskabet vil endvidere arbejde for styrkelse af det operative samarbejde mellem medlemslandene og Europol gennem en forbedret informationsudveksling.

Desuden prioriterer det portugisiske formandskab etableringen af formelle samarbejdsaftaler mellem Europol og internationale organisationer og tredjelande meget højt. Et udkast til rådsafgørelse om bemyndigelse af Europols direktør til at indlede forhandlinger om aftaler med tredjelande og organisationer, der ikke er tilknyttet EU, blev senest forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. december 1999. Formandskabet forventes at gøre status for Europols relationer med tredjelande og internationale organisationer på rådsmødet den 29. - 30. maj 2000.

Endelig forventes det portugisiske formandskab dels at arbejde for udvidelsen af Europols mandat til at omfatte bl.a. hvidvask dels at tage initiativ til nærmere drøftelser om behovet for eventuelle ændringer af Europol-konventionen.

14. Strafferetligt samarbejde

14.1. Gensidig retshjælp i straffesager

Anmodninger mellem EU-landene om gensidig retshjælp i straffesager foregår i dag hovedsageligt på baggrund af Europarådets konvention fra 1959 om gensidig retshjælp i straffesager.

EU-landene påbegyndte under det spanske formandskab i 2. halvår af 1995 arbejdet med at udarbejde en EU-retshjælpskonvention, der skal gælde mellem EU-landene. Formålet med konventionen er at smidiggøre og forenkle samarbejdet i straffesager mellem EU-landene samt at gennemføre bestemmelser om begæringer om visse særlige former for gensidig retshjælp, herunder aflytning af telekommunikation og afhøring ved hjælp af videokonference.

Det tidligere finske formandskab lagde stor vægt på at færdiggøre konventionsudkastet, herunder at få løst de udestående problemer i relation til konventionens bestemmelser om aflytning af telekommunikation. Dette lykkedes til en vis grad, idet der på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. december 1999 blev opnået politisk enighed om store dele af konventionsudkastets bestemmelser om aflytning af telekommunikation, ligesom der blev opnået enighed om en bestemmelse vedrørende etablering af fælles efterforskningshold. Det blev endvidere tilkendegivet på rådsmødet, at medlemslandene sigter mod endelig vedtagelse af konventionen på rådsmødet den 27. marts 2000.

Det portugisiske formandskab har på den baggrund tilkendegivet, at det er et prioriteret mål at løse de udestående spørgsmål i konventionsudkastet, herunder at opnå enighed om en bestemmelse vedrørende databeskyttelse, således at konventionen vil kunne vedtages på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27. marts 2000. Formandskabet vil endvidere indlede drøftelserne af den forklarende rapport til konventionen.

Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg er flere gange blevet orienteret om konventionsudkastet senest forud for rådsmødet den 2. december 1999.

Europa-Parlamentet har senest den 3. september 1999 fået forelagt konventionsudkastet til udtalelse. Udtalelsen foreligger endnu ikke.

14.2. Gensidig anerkendelse af afgørelser om beslaglæggelse

Gensidig anerkendelse af retsafgørelser er i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 15. - 16. oktober 1999 i Tampere omtalt som hjørnестenen i det retlige samarbejde inden for EU både på det civilretlige og på det strafferetlige område.

Medlemslandene har besluttet, at man i første omgang vil koncentrere sig om gensidig anerkendelse af afgørelser om beslaglæggelse. Samtidig med, at der udarbejdes et retsinstrument vedrørende beslaglæggelse af aktiver, vil der under det portugisiske formandskab blive udarbejdet en generel strategi for det videre arbejde med henblik på at sikre størst mulig gensidig anerkendelse af retsafgørelser afsagt i medlemslandene.

14.3. Eurojust

Med henblik på at styrke bekæmpelsen af grov organiseret kriminalitet besluttede Det Europæiske Råd på sit møde i Tampere den 15. - 16. oktober 1999, at man inden udgangen af 2001 bør tage skridt til at oprette en enhed (Eurojust) bestående af nationale offentlige anklagere, retsmedlemmer eller polititjenestemænd, der udstationeres af hver enkelt medlemsstat i henhold til national ret.

Eurojust skal have til opgave at lette den passende koordinering mellem medlemsstaternes retsforfølgende myndigheder og støtte efterforskningen i straffesager vedrørende organiseret kriminalitet, især med udgangspunkt i Europols analyser. Eurojust skal endvidere arbejde tæt sammen med det europæiske retlige netværk, der blev oprettet mellem medlemslandene i 1998, om forenkling af behandlingen af anmodninger om retshjælp i straffesager.

Det portugisiske formandskab har tilkendegivet, at man vil udarbejde et oplæg vedrørende etableringen af Eurojust, således at medlemslandene kan påbegynde drøftelserne om Eurojust under det portugisiske formandskab.

15. Strafferet

15.1. Falskmøntneri

Der er på baggrund af Rådets resolution af 28. maj 1999 om styrkelse af den strafferetlige beskyttelse mod falskmøntneri i forbindelse med indførelse af euroen udarbejdet et forslag til rammeafgørelse om styrkelse af den strafferetlige beskyttelse mod falskmøntneri i forbindelse med indførelsen af euroen.

Forslaget til rammeafgørelse er forelagt Europa-Parlamentet til udtalelse, og Europa-Parlamentets udtalelse forventes at foreligge medio februar 2000.

Det portugisiske formandskab har tilkendegivet, at man sigter mod en vedtagelse af forslaget til rammeafgørelse på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27. marts 2000.

Forslaget til rammeafgørelse om styrkelse af den strafferetlige beskyttelse mod falskmøntneri i forbindelse med indførelsen af euroen blev forelagt Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. december 1999.

Det portugisiske formandskab vil endvidere undersøge, om der bør udarbejdes et supplerende instrument vedrørende bekæmpelse af falskmøntneri. Det portugisiske formandskab har tilkendegivet, at et sådan instrument f.eks. vil kunne indeholde bestemmelser om samarbejdet mellem medlemsstaternes myndigheder og Den Europæiske Centralbank i forbindelse med bekæmpelsen af falskmøntneri.

15.2. Bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med ikke-kontante betalingsmidler

Det portugisiske formandskab har tilkendegivet, at man har til hensigt at færdiggøre arbejdet med henblik på udarbejdelse af et instrument om bekæmpelse af forfalskning af andre betalingsmidler end kontanter.

Kommissionens forslag af 1. juli 1998 til en fælles aktion om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter er genfremsat af Kommissionen i form af et forslag til rammeafgørelse.

Forslaget til rammeafgørelse drøftes i øjeblikket i arbejdsgruppen vedrørende materiel strafferet og er endvidere forelagt Europa-Parlamentet til udtalelse.

Det portugisiske formandskab har tilkendegivet, at man håber på en vedtagelse af forslaget til rammeafgørelse på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 29.- 30. maj 2000.

15.3. Bekæmpelse af svigagtig adfærd i forbindelse med offentlige kontrakter

Det portugisiske formandskab har tilkendegivet, at man ønsker at styrke indsatsen med henblik på bekæmpelse af bedrageri og illoyal konkurrence i forbindelse med indgåelse af offentlige aftaler.

Det forventes, at det portugisiske formandskab med dette mål for øje vil søge at opnå enighed om vedtagelse af en rådserklæring om emnet. Grundlaget for denne erklæring forventes at blive et forslag til fælles aktion om styrkelse af

strafferetlige beskyttelse mod bedrageri og illoyal konkurrence i forbindelse med indgåelse af offentlige aftaler, som blev fremsat under det tyske formandskab.

15.4. Miljøkriminalitet

I konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15.- 16. oktober 1999 anføres, at miljøkriminalitet er et af de områder, hvor lovgivningsmæssig tilnærmelse på det strafferetlige område har særlig relevans.

På den baggrund har det portugisiske formandskab tilkendegivet, at man vil fortsætte arbejdet med det danske forslag til rammeafgørelse om bekæmpelse af alvorlig miljøkriminalitet.

Udkastet til rammeafgørelse blev fremsat den 23. september 1999. Der var tale om en genfremsættelse - i lyset af Amsterdam-traktatens ikrafttræden den 1. maj 1999 - af et tidligere dansk udkast til en fælles aktion.

Udkastet til rammeafgørelse vil efter det oplyste blive forelagt Europa-parlamentet til udtalelse inden udgangen af februar måned 2000.

Et notat om udmøntningen af det danske initiativ vedrørende bekæmpelse af alvorlig miljøkriminalitet bilagt udkast til en fælles aktion om bekæmpelse af alvorlig miljøkriminalitet samt noter fra den danske delegation vedrørende Europols inddragelse i bekæmpelse af miljøkriminalitet blev den 21. januar 1999 sendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Endvidere er udkast til rammeafgørelse om bekæmpelse af alvorlig miljøkriminalitet den 23. september 1999 sendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering.

15.5. Menneskesmugling

Det portugisiske formandskab har tilkendegivet, at man vil intensivere samarbejdet mellem medlemslandene og mellem medlemslandene og Europol med henblik på at opnå en større grad af effektivitet i forbindelse med afsløring og optrevling af kriminelle netværk, der deltager i menneskesmugling og økonomisk udnyttelse af illegale indvandrere.

Det portugisiske formandskab har tillige givet udtryk for, at man vil indlede det forberedende arbejde med henblik på udarbejdelse af et instrument på dette område. Det portugisiske formandskabs mål er, at Rådet vil kunne vedtage et instrument, der - i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15.- 16. oktober 1999 - indeholder bestemmelser, som fastlægger et passende sanktionsniveau for kriminalitet af den nævnte art.

15.6. Ungdomskriminalitet

Danmark, Sverige og Storbritannien præsenterede på det uformelle justits- og indenrigsministtermøde i Turku den 16.- 17. september 1999 et fælles oplæg vedrørende kriminalitetsforebyggelse.

I konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15.- 16. oktober 1999 opfordres der til udvikling og fastlæggelse af fælles prioriteter for kriminalitetsforebyggelse i EU's eksterne og interne politik.

Af konklusionerne fremgår det endvidere, at det bør undersøges, om der er basis for et fællesskabsfinansieret program med henblik på udveksling af oplysninger om bedste praksis på området samt styrkelse af samarbejdet mellem de kriminalpræventive myndigheder.

Det portugisiske formandskab forventes at lægge særlig vægt på det kriminalitetsforebyggende samarbejde, herunder især med hensyn til ungdomskriminalitet, bykriminalitet og narkotikarelateret kriminalitet. I maj måned 2000 vil der således blive afholdt en konference om emnet med deltagelse af højtstående repræsentanter for medlemslandene.

Konklusionerne fra konferencen forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 29.- 30. maj 2000.

Det svensk/britisk/danske oplæg vedrørende kriminalitetsforebyggende arbejde og bekæmpelse af ungdomskriminalitet i EU blev sendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg den 16. september 1999.

16.Schengen

16.1. Evalueringen af de nordiske lande

I december måned 1999 godkendtes mandatet for gennemførelsen af den evaluering af de nordiske lande, der skal danne grundlag for den planlagte rådsafgørelse i december måned 2000 om de nordiske landes indtræden i det praktiske Schengen-samarbejde i marts måned 2001.

Det portugisiske formandskab forventes at lægge vægt på arbejdet med at gennemføre evalueringen af de nordiske lande i overensstemmelse med mandatet.

Formandskabet har i den forbindelse fastlagt en tidsplan for den indledende skriftlige evaluering af de nordiske lande.

Det er hensigten, at de nordiske lande i løbet af februar måned 2000 skal besvare et omfattende spørgeskema, der berører alle væsentlige områder af Schengen-samarbejdet.

De nordiske landes besvarelse af spørgeskemaet skal efterfølgende drøftes på et møde i marts måned i arbejdsgruppen vedrørende Schengen-evaluering med henblik på afrapportering ved rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27. marts 2000.

I løbet af foråret er det hensigten nærmere at fastlægge gennemførelsen af en række evalueringsbesøg i de nordiske lande.

16.2. Storbritanniens ansøgning om delvis deltagelse i Schengen-reglerne

Det portugisiske formandskab har til hensigt at fortsætte forhandlingerne med henblik på Storbritanniens delvise deltagelse i Schengen-reglerne.

Sagen blev forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. december 1999.

16.3. Politisamarbejdet

Det portugisiske formandskab har til hensigt at arbejde videre med det finske formandskabs forslag om at udvikle og udbygge samarbejdet i forbindelse med Schengen-reglernes gennemførelse, herunder navnlig med henblik på bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet.

16.4. Schengen-informationssystemet

Det portugisiske formandskab vil prioritere arbejdet med forberedelsen af den tekniske integration af de nordiske lande i Schengen-informationssystemet højt.

Formandskabet har endvidere til hensigt at fortsætte arbejdet med henblik på etablering af et nyt kommunikationsnet (SISNET) til Schengen-informationssystemet samt arbejdet med videreudvikling og fornyelse af Schengen-informationssystemet (SIS II).

Herudover forventes det, at formandskabet vil arbejde for fastlæggelsen af en sikkerhedspolitik for Schengen-informationssystemet.

17. Organiseret kriminalitet

17.1. Hvidvaskning

Det portugisiske formandskab forventes at ville fortsætte de igangværende drøftelser om initiativer med henblik på bekæmpelse af hvidvaskning af penge, herunder især det tidligere finske formandskabs forslag om at styrke samarbejdet og udvekslingen af oplysninger mellem de enheder i medlemslandene, der er ansvarlige for bekæmpelse af hvidvaskning af penge.

Drøftelserne vedrørende det finske initiativ forventes færdiggjort med henblik på vedtagelse af en rådsafgørelse på et af de kommende rådsmøder under det portugisiske formandskab.

Det portugisiske formandskab vil endvidere iværksætte drøftelser om eventuelle initiativer med henblik på at modvirke de fordele for den organiserede kriminalitet, der kan være forbundet med bevisbyrderegler.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 ovenfor vedrørende direktivforslag om ændring af hvidvaskdirektivet.

17.2. FN-konvention og tilhørende protokoller

Det blev på FN's Generalforsamling den 9. december 1998 besluttet at etablere en ad hoc-komité med det formål at udarbejde en konvention til bekæmpelse af grænseoverskridende, organiseret kriminalitet.

Ad hoc-komiteen fik endvidere til opgave at udarbejde supplerende internationale instrumenter til bekæmpelse af handel med mennesker, herunder særligt handel med kvinder og børn (udkast til protokol om menneskehandel), bekæmpelse af illegal fremstilling af og handel med våben, dele af våben og ammunition hertil (udkast til protokol om handel med våben) samt bekæmpelse af illegal menneskesmugling, herunder menneskesmugling til søs (udkast til protokol om menneskesmugling).

Kommissionen afgav den 7. juli 1999 en henstilling til Rådet med henblik på vedtagelse af en rådsafgørelse, der bemyndiger Kommissionen til at deltage i forhandlingerne om de dele af protokoludkastene om menneskesmugling og menneskehandel, der er omfattet af fællesskabets kompetence.

Kommissionen afgav den 10. november 1999 endvidere en henstilling til Rådet med henblik på vedtagelse af en rådsafgørelse, der bemyndiger Kommissionen til at deltage i forhandlingerne om protokoludkastet vedrørende handel med våben.

Det forventes, at de nævnte forslag til rådsafgørelser - forudsat at der opnås enighed om rækkevidden af Kommissionens forhandlingsmandat - vil blive vedtaget under det portugisiske formandskab.

Det forventes endvidere, at det portugisiske formandskab vil arbejde for vedtagelsen af nødvendige instrumenter med henblik på at sikre koordinering mellem EU-landene under forhandlingerne om FN-konventionen vedrørende organiseret, grænseoverskridende kriminalitet.

Aktuelle notater vedrørende sagen er oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg den 17. januar 2000.

17.3. EU-strategi for forebyggelse af organiseret kriminalitet

Det portugisiske formandskab vil følge op på det arbejde, der blev påbegyndt af det tidligere finske formandskab vedrørende en fremtidig strategi for forebyggelse og kontrol af organiseret kriminalitet.

Det forventes, at strategien vil blive vedtaget under det portugisiske formandskab.

Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg blev orienteret om de igangværende drøftelser om udkastet til en fremtidig strategi forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. december 1999.

17.4. Handlingsplan for samarbejdet med Rusland om bekæmpelse af organiseret kriminalitet

På Det Europæiske Råds møde i Köln den 3. - 4. juni 1999 godkendte stats- og regeringscheferne EU's strategi overfor Rusland.

Strategien indeholder bl.a. opfordringer og forslag med henblik på bekæmpelse af organiseret kriminalitet, herunder et forslag om udarbejdelse af en fælles handlingsplan med Rusland med henblik på bekæmpelse af organiseret kriminalitet.

Det tidligere finske formandskab har på denne baggrund udarbejdet et udkast til en handlingsplan for samarbejdet med Rusland om bekæmpelse af organiseret kriminalitet.

Det portugisiske formandskab vil fortsætte drøftelserne af udkastet til handlingsplan med henblik på at nå til enighed herom under det portugisiske formandskab.

Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg blev orienteret om de igangværende drøftelser om udkastet til handlingsplan for samarbejdet med Rusland om bekæmpelse af organiseret grænseoverskridende kriminalitet forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. december 1999.

17.5. Deling af konfiskerede aktiver

Det tidligere østrigske formandskab fremlagde et udkast til en fælles aktion om deling af konfiskerede aktiver. Udkastet til fælles aktion udgør en ramme for medlemslandenes eventuelle indgåelse af aftaler om deling af aktiver, der er blevet konfiskeret som følge af internationalt samarbejde. Det portugisiske formandskab forventes at genoptage drøftelserne om et instrument vedrørende deling af konfiskerede aktiver.

18. Kollektiv evaluering

Før-tiltrædelsespagten med kandidatlandene blev vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. maj 1998.

Formålet med før-tiltrædelsespagten er at inddrage kandidat-landene i en proces, hvor de gradvist tilnærmer sig EU-landenes normer inden for f.eks. bekæmpelse af organiseret kriminalitet, allerede inden de formelt indtræder i EU-samarbejdet.

Den særlige arbejdsgruppe vedrørende kollektiv evaluering, der er nedsat med henblik på gennemførelse af før-tiltrædelsespagten, vil fortsætte sit arbejde under det portugisiske formandskab.

Under det portugisiske formandskab vil udarbejdelse af landerapporter vedrørende Cypern, Slovenien og Ungarn blive prioriteret højt, idet der endnu ikke er udarbejdet evalueringsinstrumenter vedrørende disse tre ansøgerlande.

Før-tiltrædelsespagten med kandidatlandene blev forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 26. - 29. maj 1998.

19.Databeskyttelse

Det portugisiske formandskab forventes at fortsætte arbejdet med henblik på etablering af et fælles sekretariat for kontrolmyndighederne vedrørende beskyttelse af personrelaterbare dataoplysninger inden for det politimæssige og strafferetlige samarbejde (Europol, Schengen- og CIS(told)-samarbejdet). Formandskabet vil arbejde for, at Rådet i juni måned 2000 kan træffe afgørelse herom.

Formandskabet vil i forbindelse med udarbejdelsen forslaget til rådsafgørelsen søge inspiration i retsaken vedrørende den europæiske ombudsmand med henblik på at sikre sekretariatets uafhængighed i forhold til Rådet.

Under det portugisiske formandskab forventes det endvidere, at spørgsmålet om en sammenlægning af kontrolmyndighederne vil blive drøftet, ligesom det forventes, at man vil drøfte spørgsmålet om harmonisering af reglerne for beskyttelse af persondata.